

Η Ορθοδοξία ως σκάνδαλον (Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος Βλάχος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 27 Ιανουαρίου, 2006

"Η Ορθόδοξη Εκκλησία, είναι σκάνδαλο για όσους, επηρεασμένοι από τον σχολαστικισμό του Καθολικισμού και τον ηθικισμό του Προτεσταντισμού, θεωρούν ότι και αυτή έχει φιλοσοφικές - ιδεολογικές αλήθειες και ηθικό σύστημα για μια ευτυχημένη ζωή, με την συμβατική έννοια του όρου, και αγνοούν ότι η Ορθοδοξία θεραπεύει το πυρήνα της προσωπικότητας του ανθρώπου.

Είναι σκάνδαλο για όσους την θεωρούν ως μια οργάνωση ευσεβών ανθρώπων, γιατί αγνοούν ότι οι ομάδες των καθαρών, από τον μαυρισμό μέχρι τις πολλές θρησκευτικές κινήσεις του Μεσσαίωνα, δεν έχουν καμιά σχέση με την Ορθόδοξη Εκκλησία, που είναι χώρος των ειλικρινώς μετανοούντων, χωρίς συμφέροντα και ατομικούς σκοπούς.

Είναι σκάνδαλο για όσους την θέλουν ως ένα δεκανίκι του εθνικισμού και του καπιταλισμού, αγνοώντας ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία διακρίνεται από την οικουμενικότητά της και την αγάπη της για τον άνθρωπο, "όπου γής", κυρίως τον πονεμένο και βασανισμένο από κάθε τυραννική εξουσία."

Μέσα σε περίοδο σκανδάλων, κοινωνικών και εκκλησιαστικών, εορτάστηκε από την Εκκλησία η εορτή της Ορθοδοξίας. Έγιναν πολλές αναλύσεις για την ορθόδοξη πίστη και ζωή και παρουσιάστηκε από μερικούς η Ορθοδοξία ως μια θρησκεία και μια τέλεια θρησκευτική ιδεολογία που μπορεί να βοηθήσει τον σύγχρονο άνθρωπο, ουσιαστικά για να κλεισθή ακόμη περισσότερο μέσα στην ατομικότητά του. Το ίδιο, άλλωστε, κάνουν όλες οι θρησκευτικές ιδεολογίες και όλες οι θρησκευτικές σέκτες. Όμως, τελικά η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ένα σκάνδαλο, κυρίως για τον σύγχρονο άνθρωπο που θέλει να χρησιμοποιή κάθε ιδεολογία, ακόμη και την θρησκευτική, για ωφελιμιστικούς και χρησιμοθηρικούς σκοπούς.

Η λέξη σκάνδαλο δηλώνει την παγίδα και τον βρόχο που στήνεται από κάποιον εχθρό και μεταφορικά η λέξη σκάνδαλο σημαίνει τον πειρασμό, το πρόσκομμα. Με αυτήν την έννοια και η Ορθοδοξία είναι σκάνδαλο για όσους δεν γνωρίζουν το εσωτερικό της βάθος και την εσωτερική της πληρότητα, είναι και γίνεται παγίδα και βρόχος, πειρασμός και πρόσκομμα.

*

Είναι σκάνδαλο για όσους, επηρεασμένοι από την θρησκευτική και μυστικιστική παράδοση της Ανατολής, την εντάσσουν μέσα στις άλλες θρησκείες, προσπαθώντας να αποκομίσουν οφέλη θρησκευτικά και μυστικιστικά και αγνοούν ότι δεν πρόκειται για θρησκεία, αλλά για Εκκλησία, μια Θεανθρώπινη κοινωνία που απαλλάσσει τον άνθρωπο από την αρρώστια της Θρησκείας.

Είναι σκάνδαλο για όσους, επηρεασμένοι από τον σχολαστικισμό του Καθολικισμού και τον ηθικισμό του Προτεσταντισμού, θεωρούν ότι και αυτή έχει φιλοσοφικές - ιδεολογικές αλήθειες και ηθικό σύστημα για μια ευτυχισμένη ζωή, με την συμβατική έννοια του όρου, και αγνοούν ότι η Ορθοδοξία θεραπεύει το πυρήνα της προσωπικότητας του ανθρώπου.

Είναι σκάνδαλο για όσους την ερμηνεύουν μέσα από τα δυτικά πρότυπα της μεταφυσικής, του φεουδαλισμού, και γι' αυτό την πολεμούν, όπως το έκαναν οι διαφωτιστές, οι ρομαντικοί και οι μοντερνιστές, αγνοώντας όμως ότι η Ορθοδοξία είναι αντιμεταφυσική στην βάση της και βρίσκεται στον αντίποδα του φεουδαλισμού, γι' αυτό και δεν την ενοχλούν τα βέλη των διαφόρων δυτικοευρωπαϊκών ρευμάτων, ούτε ποτέ στον χώρο της δημιουργήθηκαν τέτοια εχθρικά προς αυτήν ρεύματα. Και όσα υπάρχουν είναι μεταπρατικά.

Είναι σκάνδαλο για όσους θέλουν να επενδύσουν σε αυτήν τα πάθη τους, κυρίως την φιλοδοξία, την φιληδονία και την φιλαργυρία, και να την χρησιμοποιήσουν για κοινωνικούς και πολιτικούς σκοπούς και αγνοούν ότι η ουσία της Ορθόδοξης Παραδόσεως είναι η μετατροπή της φιλαυτίας σε φιλοθεία και φιλανθρωπία.

Είναι σκάνδαλο για όσους την χρησιμοποιούν για την συγκρότηση των ιδιοτύπων "ιερατείων" και "επισκοπάτων" και αγνοούν ότι στην Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ξένα όλα αυτά τα συστήματα που κάνουν λόγο για κληρικοκρατία και λαϊκοκρατία.

Είναι σκάνδαλο για όσους την θεωρούν ως μια οργάνωση ευσεβών ανθρώπων, γιατί αγνοούν ότι οι ομάδες των καθάρων, από τον μανιχαϊσμό μέχρι τις πολλές θρησκευτικές κινήσεις του Μεσσαίωνα, δεν έχουν καμιά σχέση με την Ορθόδοξη Εκκλησία, που είναι χώρος των ειλικρινώς μετανοούντων, χωρίς συμφέροντα και ατομικούς σκοπούς.

Είναι σκάνδαλο για όσους την θέλουν ως ένα δεκανίκι του εθνικισμού και του καπιταλισμού, αγνοώντας ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία διακρίνεται από την οικουμενικότητά της και την αγάπη της για τον άνθρωπο, "όπου γής", κυρίως τον πονεμένο και βασανισμένο από κάθε τυραννική εξουσία.

Είναι σκάνδαλο για όσους την θεωρούν ως ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και ένα παράρτημα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ή εκφραστή διαφόρων πολιτικών σχηματισμών, που είναι όμως αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία, αγνοώντας ότι η Εκκλησία αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους σε όποια κόμματα κι αν βρίσκονται, όπως ακριβώς η κλώσσα σκεπάζει όλα τα πουλιά της, ανεξάρτητα από το χρώμα του καθενός.

Είναι σκάνδαλο για όσους ψάχνουν μέσα σε αυτήν σκάνδαλα ποικίλης μορφής και βαθμού, γιατί το δικό της σκάνδαλο είναι ότι αγαπά όλους και όλα και δεν θεωρεί

τους άλλους ως εχθρούς. Δεν έχει εχθρούς.

*

Όποιος βλέπει την Ορθόδοξη Εκκλησία μέσα από τέτοιες παραμορφωτικές διόπτρες σκανδαλίζεται μαζί της. Στην ουσία η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι σκάνδαλο, όπως σκάνδαλο μπορεί να γίνη ο φωτεινός ήλιος, ο οποίος ανήκει σε όλους, τους φωτίζει και τους θερμαίνει, αλλά κανείς δεν μπορεί να τον ιδιοποιηθή και να τον αντικρύση κατάματα, γιατί θα τυφλωθή.

Όποιος θέλει να μάθη την φωτεινότητα και την θαλπωρή της Ορθοδοξίας, μπορεί να διαβάση τα κείμενα του αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου και του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, καθώς επίσης και το ωραίο βιβλίο του Vladimir Lossky “Η μυστική θεολογία της Ανατολικής Εκκλησίας”. Κι αν δεν έχει χρόνο και τρόπο να διαβάση τέτοια κείμενα, τότε ας χαρή το περίφημο βιβλίο που λέγεται “Γεροντικόν”, αλλά και τα έργα του Ντοστογιέφσκυ και του Παπαδιαμάντη, όπου θα βρη τους ταπεινούς εκφραστές της Ορθοδόξου Παραδόσεως που τραγουδούν “τά τραγούδια του Θεού”, που ζουν ταπεινά στον χώρο της Εκκλησίας, χωρίς φανφάρες, ταρτουφισμούς, βερμπαλισμούς και θεατρινισμούς, που μετανοούν και αισθάνονται την Ορθόδοξη Εκκλησία όχι ως ένα στοχαστικό χώρο, ούτε ως ένα κοινωνικό και ηθικό σύστημα, αλλά ως μια κοινότητα ταπεινών και εξαγιασμένων ανθρώπων, ως ένα πνευματικό νοσοκομείο που προσφέρει λάδι και κρασί για να γιάνουν οι πληγές τους. Αυτό το συναντούσε κανείς στον π. Παΐσιο, τον π. Πορφύριο, τον π. Ιάκωβο, τον π. Εφραίμ, τον π. Σωφρόνιο.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ζωή για τους παραπάνω, αλλά σκάνδαλο για τους δοκησίσοφους, τους θρησκευομένους, τους ταρτούφους, τους παντός είδους καθαρούς και εκμεταλλευτές, αλλά και αυτούς που θέλουν να την μετατρέψουν σε κοινωνικό, ηθικό και πολιτικό σύστημα, ακριβώς γιατί κανένα Κράτος δεν μπορεί να γίνη και να είναι Χριστιανικό, πολύ δε περισσότερο δεν μπορεί να γίνη ορθόδοξο. Και όπου επιχειρήθηκε να γίνη απέτυχε.

Αυτά είναι τα πραγματικά σκάνδαλα στην Εκκλησία. Και όσοι έχουν εσφαλμένες αντιλήψεις για την Ορθόδοξη Εκκλησία είναι σκανδαλίζοντες ή σκανδαλιζόμενοι, που κι αυτοί τελικά δέχονται την αγάπη της και την θαλπωρή της, γιατί η Εκκλησία είναι μάνα και όχι σύστημα, είναι Νοσοκομείο που θεραπεύει πληγές και όχι σύστημα που εγκλωβίζει και σκοτώνει με τις απρόσωπες ιδεολογίες.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ο “χώρος” όπου ακούγονται και βιώνονται, όπως θα έλεγε και ο άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, “οι των θείων ερώτων ύμνοι”. Και όποιος τελικά αντέχει. Για τους άλλους είναι σκάνδαλο και μωρία.

(Πηγή: 'Εκκλησιαστική Παρέμβαση')